

Uitvoeringsplan Gladheidbestrijding winterseizoen 2021 - 2022

**Gemeente Weert
Afdeling Openbaar Gebied
Postbus 950
6000 AZ Weert**

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Prioriteiten en routes.....	3
3. Methodieken	4
4. Uitvoering	5
5. Stroommiddelen	6
6. Materieel	7
7. Onderhoud en preparatie materieel	7
8. Vlootshouw en toolboxmeeting.....	7
9. Afstemming met andere wegbeheerders & huisvuil ophaaldiensten	8
10. Communicatie.....	8
11. Meldingen/toezicht	8
12. Duurzaamheid en Milieu	9
13. Strooiroutes	9

1. Inleiding

Jaarlijks wordt het uitvoeringsplan gladheidsbestrijding opgesteld en door het College van B&W vastgesteld. De basis voor het uitvoeringsplan 2021-2022 dat voor u ligt, is het gladheidsbestrijdingsplan 2017-2021. Het uitvoeringsplan gladheidsbestrijding is een voorzetting van het voorgaande plan waarbij er aanpassingen zijn gedaan op basis van het beschikbare materieel en de knelpunten van het voorgaande jaar. Deze komen voort uit meldingen en input van de wijk- en dorpsraden en uitvoerders.

In dit uitvoeringsplan wordt beschreven hoe, waar en wanneer er actie wordt ondernomen om de gladheid te bestrijden.

2. Prioriteiten en routes

Bij het bepalen van de te strooien routes houdt de gemeente te allen tijde rekening met veiligheid en bereikbaarheid. De totale lengte van de te strooien wegen en fietspaden is circa 200 km, verdeeld over 6 routes. Dit betreffen 4 strooiroutes op wegen, 1 binnenstad route en 1 fietspadenroute. Naast de routes is er de mogelijkheid om bruggen en viaducten afzonderlijk te strooien en bij hevige sneeuwval een ploegroute uit te voeren. De strooiwagens, en bij het sneeuwruimen ook de sneeuwplougen, rijden volgens een van tevoren vastgestelde route.

Prioritering

De volgende prioritering wordt gehanteerd voor de te strooien wegen en fietspaden;

1. Fietspaden. Voor de losliggende fietspaden geldt dat deze nagenoeg allemaal in een strooiroute opgenomen zijn en bij sneeuwval worden geschoven en gestrooid. Dit gebeurt tegelijkertijd met het ploegen en strooien van gebiedsontsluitingswegen.
2. Gebiedsontsluitingswegen. Dit zijn de wegen met een belangrijke verkeersfunctie. Hieronder vallen wijkontsluitingswegen en belangrijke buurtstraten die zorgen voor een goede verkeersdoorstroming.
3. Busroutes. Straten die vallen binnen een busroute.
4. Busstation bij NS Station Weert.
5. Spoorwegovergangen welke aanwezig zijn in de gemeentelijke wegen.

Overige straten in de woonwijken en trottoirs worden in principe niet gestrooid. Er wordt geen gladheid bestreden op particuliere wegen en terreinen.

Bij preventieve strooiacties worden de wegen en fietspaden in één werkgang uitgevoerd. Bij sneeuw en/of ijzel of onverwacht opvriezend wegdek wordt te allen tijde gewerkt volgens de vastgestelde prioritering.

Bruggen en viaducten en koude plekken

Naast de vaste routes kan de gladheid coördinator bepalen om bruggen en viaducten te strooien. Vanwege de vrije ligging (geen contact met de grond) en het materiaal (staal/beton) koelt het wegdek op een brug of viaduct aanzienlijk sneller af dan de overige wegen. Daarnaast treedt hier sneller condensatie op, waardoor het wegdek nat wordt en kan bevriezen, terwijl het overige wegdek droog is. Bevriezing op bruggen en viaducten treedt derhalve eerder op. De bruggen en viaducten-route kan indien nodig worden uitgebreid met een koude plekken (wegen)route. Deze koude plekken zijn eerder op basis van infra-roodmetingen vastgelegd.

Beschikbaar stellen strooizout door de gemeente

De gemeente bestrijdt de gladheid niet op elke locatie. We willen onze bewoners, ondernemers en instellingen in staat stellen om, aanvullend op de gemeentelijke inspanningen, gladheid te bestrijden, bijvoorbeeld op trottoirs, woonstraten en terreinen van instellingen. Bewoners kunnen gedurende het gladheidsseizoen, van 1 november 2021 tot 1 april 2022, in het kader van burgerparticipatie 5 kg strooizout ophalen. Hierbij dienen zij een identiteitsbewijs of hun Weerterlandpas te tonen bij de milieustraat aan de Graafschap Hornelaan 207/209. Dit kan tijdens de openingstijden van de milieustraat.

3. Methodieken

In dit hoofdstuk worden de verschillende toegepaste methodieken bij de gladheidbestrijding besproken en toegelicht.

Preventief strooien wegen

Bij het preventief bestrijden van gladheid wordt voorkomen dat het wegdek glad wordt. Hiermee wordt de verkeersveiligheid positief beïnvloed en wordt de doorstroming op het wegennet zo goed als mogelijk gewaarborgd. Hierbij dienen de wegen binnen de prioritering, voor aanvang van de ochtendspits (07.00 uur) en de avondspits (17.00 uur) gestrooid te zijn. Er wordt zo veel mogelijk preventief gestrooid.

Preventief strooien fietspaden

Bij het preventief bestrijden van gladheid wordt voorkomen dat het wegdek glad wordt. Hiermee wordt de verkeersveiligheid positief beïnvloed. Hierbij dienen de fietspaden binnen de prioritering, voor aanvang van de ochtendspits (07.00 uur) en de avondspits (17.00 uur) gestrooid te zijn. Het preventief strooien van de fietspaden is ter competentie van de dienstdoende gladheidcoördinator.

Curatief strooien

Bij het curatief strooien wordt aanwezige gladheid op het wegdek bestreden en wordt het wegdek weer stroef te gemaakt.

Bij curatieve strooiacties gelden de volgende tijdlimieten:

- Bij onverwacht opvriezend wegdek (wanneer er dus niet preventief gestrooid is) worden de hoofdwegen, bruggen en viaducten, busbanen, routes voor hulpdiensten en snelfietspaden binnen 2,5 uur gestrooid. Direct daarop volgen dan de wijkontsluitingswegen. Het totale areaal dient binnen 3,5 uur gestrooid te zijn;
- Bij aanhoudende sneeuwval en/of ijzel dienen de wegen en fietspaden binnen 3 uur na het stoppen van de sneeuwval of ijzel/sneeuwvrij en gestrooid te zijn.

Sneeuwruimen

Bij aanhoudende sneeuwval is alleen strooien niet meer afdoende en wordt overgegaan op sneeuwruimen, in combinatie met strooien. Bij het sneeuwruimen ligt de werksnelheid lager dan wanneer er alleen gestrooid wordt, waardoor de doorlooptijd, afhankelijk van de hoeveelheid sneeuw, per route langer wordt. De strooiervoertuigen worden voorzien van sneeuwplougen waardoor een gecombineerde actie van ruimen en strooien wordt uitgevoerd. Hierbij wordt op basis van de prioritering gewerkt.

Op de rijbanen wordt de sneeuw geruimd met behulp van zogenaamde sneeuwschuiven en gelijktijdig gestrooid. Na het schuiven blijft mogelijk een dun laagje sneeuw op het wegdek achter. Door het verkeer wordt het wegeenzout verder "gemengd" waardoor de achtergebleven sneeuwresten snel dooien.

Fietspaden

Voor de fietspaden wordt gebruik gemaakt van sneeuwschuivers. Het schuiven van de fietspaden vindt altijd plaats in combinatie met strooien. Waar nodig wordt opgehoopte sneeuw verwijderd.

Spoorwegovergangen

De spoorwegovergangen welke aanwezig zijn in de gemeentelijke wegen worden ook gestrooid. Dit op schriftelijke verzoek van ProRail. Het betreft de spoorwegovergangen ter plaatse van de;

- Maarhezerhuttendijk (in route)
- Breijbaan (wordt specifiek gestrooid)
- Schoordijk (ter competentie gladheidscoördinator, ligt aan onverharde weg)

Nazorg

Op het moment dat de wegen sneeuwvrij zijn zal waar nodig hinderlijke restsneeuw op fietsoversteekplaatsen en kruispunten worden opgeruimd.

4. Uitvoering

Jaarlijks wordt het uitvoeringsprogramma naar aanleiding van de ervaringen uit het voorgaande winterseizoen bijgesteld. Het gaat hierbij om uitbreidingen en wijzigingen in het areaal en mogelijke verbeteringen.

Projectleider

De projectleiding is gekoppeld aan de functie van functioneel beheerder afval en reiniging. De projectleider stelt jaarlijks het uitvoeringsplan gladheidbestrijding op en is de ambtelijke schakel tussen het bestuur en de gladheid coördinatoren. De projectleider wijst de gladheid coördinatoren aan, inventariseert meldingen en is verantwoordelijk voor de behandeling en beantwoording daarvan. De projectleider draagt zorg voor het beschikbare materieel, het onderhoud en vervanging.

Coördinatoren gladheidsbestrijding

De feitelijke gladheidbestrijding wordt in opdracht van de gemeente Weert uitgevoerd door Reinigingsdienst Weert. Zowel Reinigingsdienst Weert als de gemeente beschikken over gladheidcoördinatoren die op basis van specifieke meteo-informatie, eigen waarneming en waarnemingen door derden (politie, brandweer) bepalen wanneer er (preventief) gestrooid dient te worden.

De directe uitvoering van de gladheidbestrijding valt onder de verantwoordelijkheid van de dienstdoende gladheidcoördinator. Deze bepaalt wanneer er een aanvang gemaakt wordt met de gladheidbestrijding en geeft aan met welk materieel gestrooid moet worden. De gladheidcoördinator bepaalt tevens de te gebruiken hoeveelheden dooimiddelen.

De gladheidcoördinator van de gemeente geeft opdracht tot de feitelijke uitvoering van de gladheidbestrijding. Om een betrouwbare prognose te kunnen vaststellen beschikt de gladheidcoördinator over de volgende informatiebronnen:

- Weersvoorspellingen van DTN Meteo Group met specifieke op Weert afgestemde gladheidsverwachtingen.
- Gladheidsmeldsysteem (GMS), op basis van de in het wegdek aangebrachte sensoren. De sensoren registreren o.a. de wegdektemperatuur, luchttemperatuur, dauwpunt, neerslag, hoeveelheid restzout die nog op de weg aanwezig is.
- Telefonische meldingen DTN Meteo Group van winterse neerslag voor Weert.
- Rechtstreeks contact met weerkamer DTN Meteo Group.

- Eigen waarneming.
- Meldingen via politie en overige hulpdiensten.

5. Strooimiddelen

Algemeen

Dooimiddelen verlagen het vriespunt van water, of anders gezegd, het smeltpunt van ijs. Dit betekent dat het vriespunt niet meer bij 0° C ligt, maar lager. Hoeveel lager is afhankelijk van het soort dooimiddel en de hoeveelheid dooimiddel. Wanneer wegezout op een opgevroren of besneeuwd wegdek wordt gestrooid trekt dit vocht aan, waardoor er vervolgens een zoutoplossing ontstaat en de dooiwerking intreedt.

Natstrooimethode

We kiezen voor het strooien met natzout. Door het zout te vermengen met pekelsamenstelling (pekel) klonteren de zoutkorrels samen. Natzout hecht beter aan het wegdek en verwaait niet. Daardoor kan er ook preventief gestrooid worden. Dit levert belangrijke voordelen op:

- Beter voor het milieu. Door toevoeging van de zoutoplossing kan volstaan worden met minder wegezout per m². Ook kan er met deze methode sneller gewerkt worden, wat gunstig is ten aanzien van brandstofverbruik, uitstoot CO₂ en fijnstof. Daarnaast is er minder verwaaiing van het zout naar de omgeving.
- Verhoging van de verkeersveiligheid (door preventief strooien wordt het wegdek namelijk minder snel glad).
- Preventieve strooiacties kunnen onder lagere tijdsdruk uitgevoerd worden (het is tenslotte nog niet glad) en zijn efficiënter in te plannen, waardoor sprake is van minder inzet in de nachtelijke uren (kostenverlagend).
- Door het preventief strooien in de avonduren wordt beter invulling gegeven aan Arbouwetgeving (arbeidstijdenbesluit).

Belang van verkeersintensiteit

De aanwezigheid van verkeer bevordert de werking van de op de weg aangebrachte dooimiddelen. Het verkeer zorgt voor verspreiding en het inrijden van de dooimiddelen, waardoor deze beter en sneller werken. Voornamelijk bij sneeuwval is dit van wezenlijk belang.

Dit is ook een belangrijke reden voor het feit dat op fietspaden bij sneeuwval het effect van de strooiactie minder snel merkbaar is. Vandaar dat, nog meer dan op de rijbanen, het vroegtijdig inzetten van sneeuwruimen op fietspaden een vereiste is. Een geringe hoeveelheid sneeuw wordt met alleen strooien op de rijbanen door auto's wel weggereden. Op fietspaden is dit effect door de veel geringere verkeersintensiteit en de geringe oppervlakte van het rijvlak van de banden veel kleiner.

Voorraadbeheer dooimiddelen

Het borgen van voldoende beschikbaar dooimiddel is een taak van de gemeente Weert. Daarnaast is besloten de voorraad wegezout aan het begin van het seizoen te vergroten. De gemeente Weert beschikt over een (strategische) voorraad van circa 600 ton. Hierdoor is het

risico van onvoldoende beschikbaar zijn van wegenzout aanzienlijk verminderd. Ook op landelijk niveau zijn maatregelen genomen om zout-schaarste te voorkomen.

6. Materieel

Voor de gladheidbestrijding wordt specifiek materieel ingezet. Het materieel is eigendom van de gemeente Weert. Dit materieel bestaat uit:

- Een nat zout installatie
- Zout depot
- Vier opzet strooiers t.b.v. vrachtwagens
- Eén getrokken strooier en één opzetstrooier op pick-up (bestemd voor de binnenstad en fietspaden)
- Zes sneeuwplougen
- Eén sneuwborstel
- Laadschop (ten behoeve van laden strooivoertuigen en borstelen).

7. Onderhoud en preparatie materieel

Voor aanvang van iedere winterperiode wordt al het strooimaterieel aan een onderhoudsbeurt en keuring onderworpen. Hiervoor zijn afspraken vastgelegd met de leverancier van strooimaterieel. Als het regulier onderhoud is uitgevoerd wordt door middel van een vlootstouw het materieel gecontroleerd op werking en deugdelijkheid. Dit gebeurt ieder jaar voor aanvang van het winterseizoen. Na iedere strooiactie worden de strooiers schoon gemaakt, het ontdoen van zoutresten om corrosie tegen te gaan en het behoud van gevoelige onderdelen. Na afloop van het winterseizoen wordt het strooimaterieel geprepareerd met een middel dat als een filmlaag op het materieel wordt gebracht ter bescherming tegen corrosie en het behoud van gevoelige onderdelen.

Overige voorbereiding:

De diverse afsluitpalen ter plaatse van de fietspaden dienen te worden verwijderd en na afloop van het strooiseizoen te worden terug geplaatst.

8. Vlootstouw en toolboxmeeting

Bij vlootstouw, voorafgaand aan het strooiseizoen, wordt al het materieel van opgebouwd en wordt er proefgedraaid met de voertuigen. Hierbij is al het personeel betrokken dat uitvoering geeft aan de gladheidsbestrijding inclusief de onderaannemer. Daarnaast is er een onderhoudsmonteur aanwezig van de leverancier.

De vlootstouw maakt onderdeel uit van de toolboxmeeting. Tijdens deze meeting wordt de omgang met het materieel wordt besproken en de te rijden routes voor het komende winterseizoen doorgelopen met de uitvoerders.

9. Afstemming met andere wegbeheerders & huisvuil ophaaldiensten

De gemeente Weert grenst aan een drietal Nederlandse gemeenten waarmee in de winterperiode afstemming plaatsvindt over hoe, wie, wat en wanneer strooit bij de gemeente grenzen. Dit overleg vindt plaats tussen de gemeenten Nederweert, Leudal en Cranendonck.

Daarnaast grenzen wij ook op drie plaatsen aan het buitenland (België). Twee van deze grensovergangen zijn provinciale wegen. Hier is geen verdere afstemming nodig. Voor de grensovergang van Altweerderheide naar de gemeente Bocholt is afstemming gevonden over wie, wat en wanneer strooit.

Organisatie	telefoonnummer	opmerking
Gemeente Nederweert	06-5152 3018	Dienstdoende gladheidscoördinator
Gemeente Cranendonk	06-1327 8009	Coördinator firma BNS
Gemeente Leudal	0475-859 590 06-5338 94454	Tijdens kantoortijd Buiten kantoortijd

Wanneer de gladheid meerdere dagen aan houdt en/of de verwachting dusdanig is dat de gladheid langdurig van aard is zal er afstemming plaats vinden met firma Van Kaathoven voor de huis-aan-huis inzameling en met RW voor de ledigingen van onder- en bovengrondse containers. Mogelijke oplossingen in deze zijn;

- Duobakken aan laten bieden langs doorgaande wegen en deze doorgaande wegen laten strooien/schuiven.
- Lediging ondergrondse containers in combinatie met inzet strooivoertuig.

10. Communicatie

- **Intern** wordt de gladheidsbestrijding met verschillende vakgebieden afgestemd, in het bijzonder met de wegbeheerders. De projectleider gladheidsbestrijding fungeert hierbij als spin in het web. Hij is verantwoordelijk voor de uitvoering en onderhoudt de contacten met zowel het weerbureau, andere wegbeheerders als met de medewerkers in de uitvoering van de gladheidsbestrijding.
- **Extern** worden burgers en bedrijven binnen het beheersgebied geïnformeerd over de wijze waarop en waar de gladheid wordt bestreden en over de mogelijkheden om vragen te stellen en meldingen te doen.

De middelen die voor deze informatieoverdracht worden aangewend zijn:

- Internet;
- Gemeentelijke website;
- Service.ruimte;
- Digitale informatie panelen bij de hoofdwegen.

11. Meldingen/toezicht

Voor meldingen van burgers en bedrijven is de gebruikelijke meldingsprocedure van de gemeente van toepassing. Dat betekent dat meldingen betreffende gladheidbestrijding worden geregistreerd via het Service.ruimte van de gemeente Weert. In uitzonderlijke gevallen worden meldingen direct doorgegeven aan de projectleider gladheidbestrijding. Buiten kantoor tijden is de consignatiedienst/piketdienst bereikbaar voor urgente meldingen. De meldingen worden in de jaarlijkse evaluatie opgenomen.

Het toezicht wordt door de dienstdoende gladheid coördinator uitgevoerd. Tijdens een strooiactie zal deze ten alle tijden aanwezig zijn om toezicht te houden op naleving van de afspraken (te strooien routes, gebruik materieel, hoeveelheid zout), monitoring van de weersvoorspelling en van de bereikbaarheid.

12. Duurzaamheid en Milieu

Duurzaamheid is en blijft een belangrijk aandachtspunt bij de gladheidsbestrijding. Omdat strooien met wegeenzout effect heeft op het zoutgehalte van de grond, wordt het leefmilieu van flora beïnvloed. De aandacht hiervoor heeft ervoor gezorgd dat er in de afgelopen jaren belangrijke verbeteringen zijn doorgevoerd waaronder natstrooien.

Door het strooien van natzout kan er veel nauwkeuriger gestrooid worden en bovendien met minder wegeenzout. Er wordt bewust omgegaan met het aantal strooiacties, de milieuaspecten wegen hierbij zwaar mee. De gladheidsbestrijders krijgen duidelijke uitleg over de juiste afstelling van de machines, denk hierbij aan de strooibreedte en de hoeveelheid zout per vierkante meter.

Alternatieve strooimiddelen

Uit het oogpunt van duurzaamheid worden de ontwikkelingen op het gebied van alternatieve strooimiddelen nauwlettend gevolgd. Het voortouw van de toepassing laten wij primair over aan Rijkswaterstaat en de provincie. De huidige projecten met Calcium Magnesium Acetaat zouten wordt gevolgd. Dit zout, gewonnen uit gras, wordt getest in Gelderland maar nog niet op grote schaal geproduceerd.

13. Strooi-en ploegroutes

De strooi- en sneeuwschuifroutes zijn opgenomen als bijlage. De te strooien wegen en fietspaden zijn ingedeeld in 6 strooiroutes. De bruggen en viaducten kunnen daarnaast apart gestrooid worden. Deze routes zijn onderdeel van het uitvoeringsplan en worden bij besluit van B&W vastgesteld. De projectleider gladheidbestrijding heeft het mandaat om tussentijds de routes te verbeteren en aan te passen.

Route 1 & 3 (centrum-keent-moesel-kazernelaan)

Route 2 & 10 (leuken-groenewoud-molenakker)

Route 4 & 8 (laar-boshoven-kempen)

Route 5 (stramproy-buitengebied)

Route 6 (binnenstad)

Route 7 (fietspaden)

Ploegroute randwegen en singels